

Komplex munkaerőpiaci integrációs programok magyarországi tapasztalatai

Kellermann Éva
tréner, pályázati tanácsadó
2006. január 31.

Komplex munkaerőpiaci integrációs programok

- ▶ Kifejezetten foglalkozási rehabilitáció:
 - Phare HU0105-02: A fogyatékkal élő emberek munkaerőpiacra jutásának elősegítése
 - EQUAL
 - Kisebb hazai pályázatok (OFA, stb.)
- ▶ Komplex programok, prioritás a foglalkozási rehabilitáció:
 - NFT: HEFOP (2.3.1, 2.3.2, és még 2.2, 3.3, 4.2...), ROP 3.2
 - Stb.

Alapelvek, prioritások

- ▶ Komplexitás: felkészítés/képzés, foglalkoztatás, támogató szolgáltatások
- ▶ Nyílt munkaerőpiaci integráció
 - A második és a harmadik szektorban!
- ▶ Eszköztár kialakítása, személyreszabott, rugalmas alkalmazása, speciális igényekre épülő szolgáltatások
- ▶ Munkáltatói kapcsolatok kiépítése, erősítése
- ▶ Civil szervezetek központi szerepe
- ▶ Érdekképviselések bevonása
 - A tervezésbe, megvalósításba, monitorozásba, értékelési szempontok, indikátorok meghatározásába
- ▶ Szociális intézmények bevonása
 - A cél a társadalmi, munkaerőpiaci integráció, nem az ellátásban maradás!

Visszajelzések a pályázati feltételekről

- ▶ Túl szigorú indikátorok: túl alacsony a megengedett lemorzsolódási arány, túl nagy a célcsoport
 - A célcsoport lefölözéséhez vezet
- ▶ Eszközközpontú kiírások a problémacentrikusság rovására
 - a feltételek sokszor kizárják az alternatív megoldásokat
 - a magyar Phare és HEFOP kiírások túlszabályozottsága a nyugati gyakorlathoz képest
- ▶ A támogatási rendszerek rugalmatlansága
 - Phare: gazdaságfejlesztési segélyprogram, nem alkalmazkodott a humán terület sajátosságaihoz
 - A komplex megoldások szükségessége miatt sokféle tevékenység- és költség típus, viszont korlátozott a támogatható tevékenységek és költségek köre, illetve a különböző költség típusok százalékos aránya bizonyos támogatási rendszerekben
 - Ha a komplex szolgáltatás több különböző pályázatból finanszírozható, nehezen koordinálható és kockázatos a végrehajtás

A végrehajtás problémái

- ▶ Motiváció: felmérés és fenntartás
- ▶ Lemorzsolódás megelőzése, kezelése: szakmai és pénzügyi
 - Külső kockázatok, változó környezet
 - Pénzügyi kényszer a kiesők helyettesítésére: szakmai kompromisszumok
- ▶ Válságkezelés - változó tényezők: célcsoport, munkáltatók, munkatársak, piaci viszonyok
 - A tervezett költségek korlátozottan és nehézkesen módosíthatók
- ▶ Csúszások a végrehajtásban
 - Okai: a támogatás folyósítása, toborzás, lemorzsolódás, munkatársak fluktuációja, stb.
 - Évszakhoz kötöttség esetén még nagyobb probléma!

Kulcsproblémák: együttműködés

- ▶ Ágazatok közötti együttműködés: kevés a tapasztalat
 - Feladatok kölcsönös megismerése, kapcsolódási pontok feltérképezése, együttgondolkodás
- ▶ Rendszerszemlélet hiánya
- ▶ Együttműködési kultúra kialakítása
 - Alkalmazkodóképesség növelése, esetmegbeszélések, munka szervezési sztenderdek kialakítása, folyamatleírások, minőségbiztosítás, stb.
- ▶ Együttműködés a célcsoporttal
 - Szolgáltatói szemlélet és gyakorlat kialakítása a rendszer valamennyi szereplőjénél
 - A különböző fogyatékkal élő emberek együttes integrációja, teljeskörű akadálymentesítés

Kulcsproblémák: fenntarthatóság

- ▶ Jogszabályi környezet kedvezőbbé tétele
 - Sokszor a széleskörű elterjesztés feltétele, ösztönzőbb a szűkös pályázati forrásoknál
- ▶ Gazdasági fenntarthatóság
 - Piacképes szakmák, fenntartható termelési/szolgáltatási tevékenység
 - Piackutatás, üzleti és marketing tervek már a pályázathoz!
- ▶ Intézményesülés és normatív támogatás
 - A sikeres kísérletek beépülése a főáramba (mainstreaming)
- ▶ Disszemináció és hálózatosodás
 - Kevés az erre alkalmas pályázat: rendszerint innovációt támogatnak
- ▶ Forrásteremtési és projektmenedzsment készségek fejlesztése
- ▶ A fenntarthatóság erkölcsi kérdés is: nem hagyhatjuk a projekt lezárulása után munkalehetőség nélkül az embereket!

Összegző javaslatok

- ▶ Probléma-, nem megoldáscentrikus, rugalmas pályázati feltételek
- ▶ Jogszabályi környezet kedvezőbbé tétele
- ▶ Kiszámítható támogatási és monitorozási feltételek
- ▶ Széleskörű, intézményesült munkáltatói kapcsolatok kiépítése a projektekben
- ▶ Gazdasági fenntarthatóság tervezése a pályázatokban, ennek elősegítése kiegészítő, támogató tevékenységekkel
- ▶ Fenntarthatóság biztosítása képzésekkel, disszeminációs és hálózati pályázatokkal
- ▶ Tanulási lehetőség biztosítása kisebb támogatási összegű hazai pályázatokkal az uniós pályázatokhoz
- ▶ Stratégiai szemlélet: pályázatok egymásra épülése, adatgyűjtés az intézményesüléshez, normatív támogatás kidolgozásához